

Claes Thunblad
Stadsmiljö
08-508 263 71
claes.thunblad@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2010-01-19

Fördelning av avsatta budgetmedel gällande satsningar inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner förslag till ytterstadssatsning inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen
2. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

I Stockholms stads budget för 2010 och inriktning för 2011 och 2012 har, inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen, 20 mnkr avsatts för standardhöjande åtgärder i ytterstadens gatumiljö. Trafik- och renhållningsnämnden har också fått ansvar för ett stadsövergripande projekt i samarbete med Jobbtorg Stockholm. Projektet syftar till att utbilda och handleda inskrivna på jobbtorgen så att de kan verka som Stockholmsvärdar. Totalt har 8 mnkr avsats för denna värdverksamhet.

Vad gäller verksamheten med Stockholmsvårdar planerar trafikkontoret att under året sysselsätta 450 personer som i dag är inskrivna på stadens Jobbtorg. Vårdarna har uppgift att under dagtid hålla rent och snyggt i sitt område, plockstäda, riva illegalt uppsatta affischer, felanmäla brister till staden m.m. Vårdarna utför också lättare upprustningsarbeten, målning m.m. Socialtjänstförvaltningens START-verksamhet arbetsleder och administrerar verksamheten. Modellen består i att grupper om 100 personer erbjuds praktik i tre månader. Efter avslutad praktik erbjuds 75 personer anställning i sex månader med en bidragsdel och en lönedel. Under året kommer två anställningsperioder och tre praktikperioder att genomföras. Samtliga sysselsatta utgör fem patruller med Stockholmsvårdar, där fyra av patrullerna är verksamma i Söderort och i Järva.

Kostnaden för att under året sysselsätta 450 Stockholmsvårdar uppgår till 14 mnkr/år. Beräkningen bygger på en kombination av bidragsfinansiering och lön, samt kostnader för arbetsledning och övriga omkostnader. Vårdverksamheten finansieras med särskilt avsatta medel i budget för 2010, samt med 6 mnkr från Järvalyftet och Söderortsvisionen.

De åtgärder som planeras inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen ska bidra till att öka trivsel och attraktivitet över stora ytor i de geografiskt utvalda områdena, Söderort och Järva. Publika platser prioriteras, liksom upprustningsåtgärder av långsiktigt slag. Det är också av vikt att snabbt visa synliga resultat för att tydligt visa stadens ambition med denna del av Järvalyftet och Söderortsvisionen.

För att skapa tydlighet gentemot externa aktörer och en effektiv organisation är trafikkontoret huvudman för projektet och kontorets avdelning för Stadsmiljö leder arbetet tillsammans med berörda avdelningar på trafikkontoret, samt de offentliga och privata aktörer som inbjuds till samverkan.

Trafikkontoret tar också ansvar för att vid behov samordna stadens förvaltningar och bolag kring arbetet med en snyggare och trivsammare ytterstad. Särskilt berörda förvaltningar är stadsdelsförvaltningar, socialtjänstförvaltningen, Stockholm Business Region, utbildningsförvaltningen och exploateringskontoret.

Löpande utvärderingar ska göras och årliga lägesrapporter presenteras för trafik- och renhållningsnämnden och andra berörda nämnder och styrelser i staden. Viktiga underlag i utvärderingen är resultatet av de statistiska skräpmätningar som trafikkontoret genomför årligen, samt den medborgarundersökning som stadsledningskontoret genomför. En tydlig och detaljerad redovisning av åtgärder sker i tertialrapporter, samt i lägesrapporterna.

Målen för ytterstadssatsningen kan sammanfattas:

- Skapa en snyggare och trivsammare ytterstad
- Påvisa skillnader i stadsmiljön på kort och lång sikt
- Samla privata och offentliga aktörer för samverkan finansiellt och operativt kring ytterstadssatsningen
- Påverka boendes attityder till nedskräpning och skapa större delaktighet och starkare ansvarstagande för sin egen närmiljö i ytterstaden
- Planera och verka för en permanent standardhöjning och inrymma de satsningar som görs inom respektive intressenters budgetramar

De avsatta medlen inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen föreslås fördelas inom fyra verksamhetsområden:

1. 120 Söderortsvårdar och Järvavårdar, samt drygt 200 praktikanter. Kostnad för arbetsledning, utrustning och redskap, maskinpark m.m. 6 mnkr

2. Successiv upprustning av stadsmiljön, som utförs av värdverksamheten. Exempel: målning, slipning och lagning av parkbänkar, staket, lekredskap räcken m.m, tvätt av papperskorgar, målning av lyktstolpar, reparation av belysning, slyröjning, ogräsbekämpning och riktning av skyltar. Kostnad för material: 4 mnkr.

3. Långsiktiga insatser för en tryggare och snyggare ytterstad. Insatserna kan vara av underhållskaraktär. De ska genomföras på publika platser och baseras på önskemål från lokala aktörer. Exempel: lagning/utbyte av bommar, uppsättande av staket för säkerhet, reparation av trasiga torgytor, murar, kantstenar m.m. Kostnad för beställning och utförande: 6 mnkr.

4. Nolltolerans mot klotter

Trots betydande insatser vad gäller klottersanering, samt en prioritering av insatserna i ytterstaden är klotter och skadegörelse fortfarande ett stort problem i ytterstaden. Särskilt utsatt är Söderort. Trafikkontoret för diskussioner med upphandlade entreprenörer om att till ett fast pris genomföra en total nollställning under 2010 års tre första månader, samt att under resterande del av året löpande rondera och sanera trafikkontorets, stadsdelsförvaltningarnas och elbolaget Fortums anläggningar i Söderort och i Järva. Det finns också värde i att anlita en mindre väktarpatrull som enligt ett slumpmässigt schema verkar i ytterstaden. Kostnad för ökade insatser vad gäller klotterbekämpning: 4 mnkr.

Den satsning som återfinns i budget för 2010 möjliggör insatser som kommer att göra påtaglig skillnad vad gäller trivsel och attraktion i ytterstaden. Samtidigt ställer stadens översiktsplan, samt de mål och prognoser som finns i Vision 2030, krav på en långsiktig standardhöjning vad gäller drift och underhåll i ytterstaden.

Den standardnivå som genomförs under 2010 bör därför inarbetas i kommande budgetar för staden.

Bakgrund / Remissen

Under 2009 ansökte Trafikkontoret om medel från Stadsledningskontoret för att genomföra en långsiktig satsning för en snyggare och tryggare ytterstad, inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen.

Förslaget utgjordes av en utökad verksamhet med Järva- och Söderortsvårdar, med uppgift att patrullstäda utsatta områden dagtid, felanmäla till staden, samt fungera som jourstyrka som kan styras till uppkomna behov. Vårdarnas närvaro skulle visualisera städningen och skapa en trivsel och känsla av tillhörighet i området och därmed också påverka medborgarnas attityder till nedskräpning och engagemang för sin boendemiljö.

Kontoret föreslog också standardhöjande åtgärder i stadsmiljön i form av successiv upprustning av gatumöbler, belysning, skyltar m.m, samt att driftrelaterade insatser i form av renhållning och klottersanering skulle förstärkas.

För att uppnå långsiktighet och ökad delaktighet i satsningen föreslogs att såväl offentliga som privata aktörer i ytterstaden skulle inbjudas till samverkan.

I Stockholms stads budget för 2010 och inriktning för 2011 och 2012 har, inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen, 20 mnkr avsatts för standardhöjande åtgärder i ytterstadens gatumiljö. Trafik- och renhållningsnämnden har också fått ansvar för ett stadsövergripande projekt i samarbete med Jobbtorg Stockholm. Projektet syftar till att utbilda och handleda inskrivna på jobbtorgen så att de kan verka som Stockholmsvårdar. Totalt har 8 mnkr avsatts för denna värdverksamhet.

Trafikkontoret har under hösten 2009 presenterat ytterstadssatsningens övergripande inriktning för stadsledningskontorets projektledare för Järvalyftet och Söderortsvisionen, vilka verksamheter som ska stärkas upp, syfte och mål med satsningen, samt hur de avsatta medlen bör fördelas under 2010. Ett förslag läggs fram för godkännande till trafik- och renhållningsnämnden i januari 2010.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret har sedan 2007 ansvar för drift och underhåll av stadens gator, torg och centrumanläggningar, samt de så kallade kommuncentrala parkerna, däribland Järvafältet och Årstafältet. På Trafikkontoret ligger också ett övergripande ansvar för en rad verksamheter som påverkar trivsel och trygghet i stadsmiljön, däribland trafiksäkerhet, klottersanering, avfallshantering och belysning.

De senaste tre åren har Trafikkontoret utvecklat en strategi som innefattar nära finansiell och verksamhetsmässig samverkan med såväl offentliga som privata aktörer, synliggörande av renhållningsinsatser, samt utveckling av värdskap och patrullstädning under dagtid. För att prioritera resurserna har insatserna koncentrerats till olika Fokusområden i staden under vår och sommar. Denna strategiska samverkan har hämtat inspiration från de BID-lösningar som prövats i bland annat USA och i Storbritannien.

Under 2009 har också ett nära samarbete med Jobbtorgen och socialtjänstförvaltningens START-verksamhet utvecklats. 16 innerstadsvårdar har heltidsanställts, med uppdrag att hålla rent och skapa trivsel i Stockholms innerstad under dag- och eftermiddagstid. Även i flera ytterstadsområden, däribland Kista, har dagvårdar anställts och finansierats av fastighetsägarna i samverkan med trafikkontoret. START-verksamheten anlitas också för enklare konstruktionsjobb, samt för upprustning av parkmöbler.

Trots beprövade verksamhetsmodeller och samverkansformer ställer de satsningar som nu planeras, för att höja standard och attraktivitet i ytterstaden samt för att bygga ut verksamheten med Stockholmsvårdar, höga krav på genomförandet. Sannolikt kommer också förväntningarna på satsningens långsiktighet öka hos stadens samverkande aktörer, hos medborgarna och hos de som kommer att sysselsättas i verksamheten.

Förutsättningarna för att samverka med fastighetsägarna bedöms som mycket goda, då de kommunala bostadsbolagen har stora bestånd i ytterstadsområdet. I Järva organiseras cirka 80 procent av fastighetsägarna under intresseföreningen Fastighetsägarna i Järva.

I såväl Järva som i Söderort finns områden där sysselsättningsgraden och utbildningsnivån är låg i förhållande till övriga staden. De insatser som görs inom ramen för Järvalyftet bör därför också bidra till att motverka denna utveckling.

Stockholmsvårdar

Trafikkontoret planerar att under året sysselsätta 450 personer som i dag är inskrivna på stadens Jobbtorg. Socialtjänstförvaltningens START-verksamhet arbetsleder och administrerar verksamheten. Modellen består i att grupper om 100 personer erbjuds praktik i tre månader. Efter avslutad praktik erbjuds 75 personer anställning som Stockholmsvärdar i sex månader med en bidragsdel och en lönedel. De första 75 personerna anställs från 1 februari till 31 juli. Den andra anställningsperioden löper från 1 augusti till 31 januari 2011. Under året kommer också tre praktikperioder om tre månader att genomföras. Samtliga sysselsatta utgör fem patruller med Stockholmsvärdar, där fyra av patrullerna är verksamma i Söderort och i Järva. Vårdarna har uppgift att under dagtid hålla rent och snyggt i sitt område, plockstäda, riva ned illegalt uppsatta affischer, felanmäla brister till staden m.m. Vårdarna utför också lättare upprustningsarbeten, målning m.m.

Varje patrull utgörs av 15 anställda, samt praktikanter, med tydlig arbetsledning som finansieras av trafikkontoret. Patrullerna är fristående från ordinarie driftentreprenörer, vilket innebär att de förfogar över egen maskinpark, utrustning, samt nödvändiga lokaler. Trafikkontoret ansvarar för att utbilda Stockholmsvärdarna för arbete på väg, inom sina specifika arbetsuppgifter samt inom områden bemötande och guidning. I samverkan med jobbtorgens företrädare tas också en kompetensutvecklingsplan fram. Planen ska inrikta sig på att slussa in vårdarna på den ordinarie arbetsmarknaden.

Värdverksamheten ger staden en visuell och funktionell städpatrull som kan verka över de kontraktstyrda gränssnitten och en ny kanal ut i arbetsmarknaden, där jobbsökande erbjuds tidsbegränsat arbete med utbildning. Värdskapet skapar också möjlighet till att bygga nätverk på arbetsmarknaden, i sin egen boendemiljö.

Samarbetet med socialtjänstförvaltningens START-verksamhet möjliggör också insatser vad gäller tillverkning och underhåll av gatumöbler och röjningsarbeten.

Kostnaden för att under året sysselsätta 450 Stockholmsvärdar uppgår till 14 mnkr/år. Beräkningen bygger på en kombination av bidragsfinansiering och lön, samt kostnader för arbetsledning och övriga omkostnader. Vårdverksamheten finansieras med särskilt avsatta medel i budget för 2010, samt med 6 mnkr från Järvalyftet och Söderortsvisionen.

Standardhöjande åtgärder inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen
I Stockholms stads budget för 2010 och inriktning för 2011 och 2012 har, inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen, 20 mnkr avsatts för standardhöjande åtgärder i ytterstadens gatumiljö.

De åtgärder som planeras ska bidra till att öka trivsel och attraktivitet över stora ytor i de geografiskt utvalda områdena, Söderort och Järva. Publika platser prioriteras, liksom upprustningsåtgärder av långsiktigt slag. Det är också av vikt att snabbt visa synliga resultat för att tydligt visa stadens ambition med denna del av Järvalyftet och Söderortsvisionen. För att skapa tydlighet gentemot externa aktörer och en effektiv organisation är trafikkontoret huvudman för projektet och kontorets avdelning för Stadsmiljö leder arbetet tillsammans med berörda avdelningar på trafikkontoret, samt de offentliga och privata aktörer som inbjuds till samverkan.

Trafikkontoret tar också ansvar för att vid behov samordna stadens förvaltningar och bolag kring arbetet med en snyggare och trivsammare ytterstad. Särskilt berörda förvaltningar är stadsdelsförvaltningar, socialtjänstförvaltningen, Stockholm Business Region, utbildningsförvaltningen och exploateringskontoret.

Löpande utvärderingar ska göras och årliga lägesrapporter presenteras för trafik- och renhållningsnämnden och andra berörda nämnder och styrelser i staden. Viktiga underlag i utvärderingen är resultatet av de statistiska skräpmätningar som trafikkontoret genomför årligen, samt den medborgarundersökning som stadsledningskontoret genomför. En tydlig och detaljerad redovisning av åtgärder sker i tertialrapporter, samt i lägesrapporterna.

Målen för ytterstadssatsningen kan sammanfattas:

- Skapa en snyggare och trivsammare ytterstad
- Påvisa skillnader i stadsmiljön på kort och lång sikt
- Samla privata och offentliga aktörer för samverkan finansiellt och operativt kring ytterstadssatsningen
- Påverka boendes attityder till nedskräpning och skapa större delaktighet och starkare ansvarstagande för sin egen närmiljö i ytterstaden
- Planera och verka för en permanent standardhöjning och inrymma de satsningar som görs inom respektive intressenters budgetramar

De avsatta medlen inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen föreslås fördelas inom fyra verksamhetsområden:

1. 120 Söderortsvårdar och Järvavårdar, samt drygt 200 praktikanter. Kostnad för arbetsledning, utrustning och redskap, maskinpark m.m. 6 mnkr
2. Successiv upprustning av stadsmiljön, som utförs av värdverksamheten. Exempel: målning, slipning och lagning av parkbänkar, staket, lekredskap räcken

m.m, tvätt av papperskorgar, målning av lyktstolpar, reparation av belysning, slyröjning, ogräsbekämpning och riktning av skyltar. Kostnad för material: 4 mnkr.

3. Långsiktiga insatser för en tryggare och snyggare ytterstad. Insatserna kan vara av underhållskaraktär. De ska genomföras på publika platser och baseras på önskemål från lokala aktörer. Exempel: lagning/utbyte av bommar, uppsättande av staket för säkerhet, reparation av trasiga torgytor, murar, kantstenar m.m. Kostnad för beställning och utförande: 6 mnkr.

4. Nolltolerans mot klotter

Trots betydande insatser vad gäller klottersanering, samt en prioritering av insatserna i ytterstaden är klotter och skadegörelse fortfarande ett stort problem i ytterstaden. Särskilt utsatt är Söderort. Trafikkontoret för diskussioner med upphandlade entreprenörer om att till ett fast pris genomföra en total nollställning under 2010 års tre första månader, samt att under resterande del av året löpande rondera och sanera trafikkontorets, stadsdelsförvaltningarnas och elbolaget Fortums anläggningar i Söderort och i Järva. Det finns också värde i att anlita en mindre väktarpatrull som enligt ett slumpmässigt schema verkar i ytterstaden. Långsiktigt handlar detta om att sprida budskapet om att man riskerar att gripas för klotter även på stadens mark, vilket motverkar aktivitet och nyrekrytering av klottrare. Kostnad för ökade insatser vad gäller klotterbekämpning: 4 mnkr.

För ytterstaden i allmänhet är frekvensen för renhållning betydligt lägre jämfört med innerstaden. Den satsning som återfinns i budget för 2010 möjliggör därför insatser som kommer att göra påtaglig skillnad vad gäller trivsel och attraktion i ytterstaden.

Stadens översiktsplan, samt de mål och prognoser som finns i Vision 2030 ställer krav på en långsiktig standardhöjning vad gäller drift och underhåll i ytterstaden. Den exploatering som sker i ytterstaden syftar bland annat till att minska skillnader mellan inner- och ytterstad, vilket konkretiseras i val av material, utformningen av stadsmiljön, samt i förväntad nivå för drift. Den standardnivå som genomförs under 2010 bör därför inarbetas i kommande budgetar för staden.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner förslaget till ytterstadssatsning inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen, samt överlämnar trafikkontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen

2009-12-15
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR T2009-000-04104

Slut